



Dielddanuori
suohkan

Tjeldsund
kommune

Årsmelding Tjeldsund kommune

2020

Innholdsfortegnelse

1	Rådmannen	4
1.1	Rådmannens kommentar	4
1.1.1	<i>Politisk aktivitet</i>	8
1.1.2	<i>Kommunebarometeret</i>	8
1.2	Kommunalsjefenes kommentar	9
1.2.1	<i>Kommunalområde helse og omsorg</i>	9
1.2.2	<i>Kommunalområde oppvekst og forebygging</i>	11
1.2.3	<i>Kommunalområde samfunnsutvikling og samskaping</i>	14
1.2.4	<i>Kommunalområde stab</i>	14
1.3	Betryggende internkontroll og etisk standard	15
1.4	Sykefravær	16
1.5	IA - Inkluderende arbeidsliv	17
1.6	Status og framdrift av HMS arbeidet	17
2	Økonomisk analyse	18
2.1	Økonomisk stilling og resultat av virksomheten samt andre vesentlige forhold	18
2.2	Vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap	18
2.2.1	<i>Driftsregnskap</i>	18
2.2.2	<i>Investeringsregnskap</i>	20
2.3	Virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold	21
2.4	Økonomisk utvikling - endret økonomisk situasjon, rettssaker mv.	22
2.4.1	<i>Sentrale økonomiske forholdstall (tall i hele 1000)</i>	23
2.5	Statlige styringssignaler og utvikling i rammebetingelser	23
2.6	Forhold av betydning for økonomisk utvikling - inntekter, behovsendringer mv. ...	24
2.6.1	<i>Demografi</i>	24
2.6.2	<i>Økonomisk situasjon</i>	24
2.7	Finansielle måltall	25
2.8	KOSTRA- og effektivitetsanalyse	26
3	Likestilling	33
3.1	Likestilling i Tjeldsund kommune	33
4	Interkommunalt samarbeid	35
4.1	ET-samarbeid	35
4.2	Hålogalandrådet	35

4.3	Oversikt interkommunalt samarbeid	36
5	Kommunesammenslåing	37
5.1	Målsetning med kommunereformen	37
5.2	Målene med kommunereformen er	37
5.3	Kommunereformen for Tjeldsund kommune	37
6	Årsmelding fra enhetene.....	38

1 Rådmannen

1.1 Rådmannens kommentar

1.januar 2020 overtok **5412 Dielddanuori suohkan | Tjeldsund** kommune stafettpinnen fra 1913 Skånland og 1852 Tjeldsund som fra samme tidspunkt var blitt historie. Skjønt historie er det jo egentlig ikke blitt, ettersom ny kommune fra oppstart av er tuftet på eksisterende strukturer, tjenesteområder og tjenester slik det var i de gamle kommunene. Intensjonsavtalen for sammenslåingen ble i budsjettforberedelsene og budsjettvedtaket lagt til grunn som grunnlag for driften i vår nye kommune. For 2020 ble det ikke vedtatt økonomiske tilpasninger til ny kommune, og det ble ikke vedtatt gjennomført økonomiske innsparingstiltak. Intensjonsavtalen for kommunesammenslåingen ble lagt til grunn for dette.

Økonomisk status

Driftsregnskapet for Tjeldsund er avsluttet i balanse. Rådmannen er ikke tilfreds med å måtte fremlegge det første årsregnskapet for Tjeldsund kommune med et merforbruk på driften!

I budsjettet ble det planlagt å drifte med et negativt driftsresultat på kr. 15,8 millioner ved årets slutt. Underveis i året øynet vi håp om at resultatet skulle bli noe bedre. Slik ble det ikke da det var en del inntekter som ikke gikk rette veien og at vi fikk ekstra påløp av uforutsette kostnader. Innkjøps- og ansettelsesstopp i innledende fase av pandemien var et nødvendig grep og et grep som bidro til å begrense merforbruket. For å bringe Tjeldsund kommune anno 2020 opp på et forventet digitalt nivå så har det blitt utført store og nødvendige IKT-investeringer i nye datasystemer og datautstyr.

2020 gjenspeiler i realiteten driften av gamle Tjeldsund kommune og gamle Skånland kommune samt slutføringen av kommunesammenslåing og håndteringen av Covid-19 pandemien. Vi har tatt et tungt løft, og resultatet kommer av et krevende år med sammenslåing. For at vi skal få en bærekraftig økonomi for kommunen så må driftsutgiftene de kommende årene reduseres kraftig ettersom vi har få alternativer for å skaffe oss økte driftsinntekter.

Over tid med gode vilkår for kommunene har det kommunale forbruket også økt, betydelig, de senere årene. En underliggende drift hvor driftskostnadene ligger godt over tilgjengelige inntekter gir rom for bekymring.

Rådmannen har både som prosjektrådmann og rådmann påpekt behovet for en plan for driftsreducerende tiltak og en mer bærekraftig langsiktig kommuneøkonomi. Dette ble sist påpekt i budsjettprosessen 2020 og en rekke forslag til tiltak ble lansert. Budsjettet for 2021 har i seg noen tiltak for sparing, men foreløpig er dette langt fra nok.

Det vises for øvrig til økonomisk analyse senere i årsmelding.

Viktige milepæler

Legger vi til innfasingen av kommunen i forvaltningsområde for samisk språk til nevnte store endringer som har funnet sted, fremstår året med følgende milepæler som har dominert kommunens fokus;

1.januar: Ny kommune og kommunesammenslåing blir et faktum

12. mars: Koronapandemien erklærer krisetilstand og kontinuerlig beredskap

1. juli: Kommunen innlemmes i forvaltningsområdet for samisk språk

Ut over disse er det naturlig å kommentere samfunnsutviklingen, kommunens demografiske utvikling, internkontroll og organisatoriske forhold.

Kommunesammenslåingen

Innfasing av ny kommune startet som planlagt 1. januar. Overgangen gikk sømløst og den digitale sammenslåingen fungerte meget bra. God planlegging og tilrettelegging sikret dette. Året har naturlig vært preget av mange saker som følge av tilpasninger med nye forskrifter, reglementer og prosedyrer som måtte komme på plass. Harmoniseringa av tjenester har blitt påstartet, men vil fortsatt kreve mye arbeid fremover. Den digitale sammenslåingen og omkostningene har gjennom året vært tatt opp i tertialrapporter. I vår kommune som i andre sammenslåinger så ble dette mer omfattende økonomisk enn man nok kunne forutse. Likevel det digitale løftet som ble gjort var riktig og ikke minst helt nødvendig. Gjennom året kom vi og godt i gang med forberedelsene til overordnet kommuneplanlegging.

Koronapandemien

12. mars satte rådmannen krisestab – koronapandemien var et faktum og en omfattende beredskapsmessig maraton startet. Politisk nivå har vært holdt løpende orientert og ordfører som del av kriseledelsen har fulgt arbeidet på nært hold hele veien. Under de forutsetninger og rammer vi har operert under og med de ressursene vi har rådd over lokalt har vi håndtert pandemien på en god måte. Heldigvis har vi ikke hatt store smitteutbrudd, men vi har likevel daglig hatt dette i fokus. Rådmannen er tilfreds med det beredskapsmessige fokuset pandemien har hatt på kommuneorganisasjonen. God balanse i organisasjonen, informasjonsplaner, kontinuitetsplanlegging, løpende tiltakshåndtering og bevissthet i alle ledd er betryggende å se tilbake på. Informasjon til innbyggere har blitt tilrettelagt så godt vi har kunnet innenfor de tilgjengelige rammer vi har hatt. All respekt og ære for tålmodighet og felles dugnadsarbeid som er gjort! Ditto er det gledelig å konstatere at de digitale forberedelsene vi gjorde i forkant og underveis kom til effektiv nytte!

Innlemmelse i forvaltningsområde for samisk språk

1.juli ble Dielddanuori suohkan | Tjeldsund kommune innlemmet i forvaltningsområdet for samisk språk. Korona påvirket naturlig nok forberedelsene våre. Vår egentlige oppstart forelå og reelt først når tildelingsbrevet for tospråklighetsmidlene fra Sametinget ble mottatt. Da ble krav og målsettinger tydelig presentert. Høsten 2020 ble først og fremst benyttet til å utarbeide aktivitetsplan som pålagt i tildelingsbrevet og til å få rekruttert samiskspråklig kompetanse i to stillinger til prosjektledelse og betjeningsoppgaver. Prosjektleder og informasjons/språkkonsulent fikk vi rekruttert og begge tiltrådte 1. februar 2021. Aktivitetsplanen ble vedtatt i kommunestyret i oktober og ble deretter godkjent av Sametinget. Kommunen fikk utbetalt kr. 1,2 millioner til basis og betjeningsdel og kr. 0,6 millioner til utviklingsdelen. Kommunen har etablert godt samarbeid med Sametinget og har ellers jevnlig møter med foreldrenettverk.

Samfunnsutviklingen

Det skjer svært mye positivt i vår kommune og i de omkringliggende nærområder. Det som skjer «i kommunen» skal vi være fremoverlente i forhold til og gjøre gode tilrettelegginger for. Det som foreligger mest nærliggende er utbyggingen av Norges brannskole på Fjelldal. Konkrete bevilgninger over Statsbudsjettet ble presentert i 2020. Pågående utbygging av Evenes flystasjon, ny E10, Harstads utbygging av Rødskjær industriområde heier vi på da disse vil bety utvikling og vekst også for Tjeldsund. Tilrettelegging av tomteområder og salg av tomter representerte i 2020 et historisk høyt nivå. Klargjøring av nye boligfelt ble og slutført og reguleringsarbeider for næringsarealer ble påstartet. Prioritert innsats i den kommunale planleggingen blir derfor viktig. Vedtak om trafiksikkerhetsplan, planstrategi og rammer for kommuneplanens samfunnsdel ble nedfelt mot slutten av 2020. Går alt etter planen vil samfunnsdelen bli vedtatt i desember 2021 og vi tar sikte på å ha gjort oppstart av arealplanen innen årets utgang.

Organisatoriske forhold

Et viktig parameter vedr organisatoriske forhold er kommunens sykefravær. Dette utgjorde 11 % i 2020. Det totale sykefraværet i kommunesektoren har økt i koronaåret 2020 – til 8,9 prosent. Det er betraktelig høyere enn både i privat og statlig sektor.

Koronapandemien og jobben våre ansatte gjør for å stagge virusutbruddet, er trolig hovedårsakene til denne økningen, dette viser tall fra KS-rapporten «Status kommune 2021 – der folk bor»

Generelt kan det høye sykefraværet hos oss forklares med sammensetning av type virksomhet som kommunen driver med og sammensetningen av ansatte på kjønn, utdanning, mv. Et eget prosjekt for å studere disse forholdene nærmere har rådmannen iverksatt april 2021.

Til slutt...

Det er rådmannens oppfatning gjennom dialog med brukere, innbyggere og samarbeidspartnere for øvrig at Tjeldsund kommune jevnt over leverer gode tjenester. Det er viktig å lytte til de som ikke er fornøyd og ha et mål og fokus på kontinuerlige forbedringer.

I Tjeldsund har vi mange aktive innbyggere som ønsker å delta aktivt i utviklingen av samfunnet. Frivillige, lag og foreninger yter en stor innsats på mange fronter for å fremme bolyst, folkehelse og trivsel for innbyggerne i kommunen. Rådmannen ser med interesse på etableringen av nærdemokratitiltaket som kommunedelsutvalgene representerer. Noen utvalg kom så vidt i gang i 2020 og 2021 antas å bli et mer aktivt år i lokalsamfunnsarbeidet og -utviklingen.

De administrative ressursene har i 2020 vært presset. Omfattende oppgaver knyttet til kommunesammenslåingen, sammenhold med ordinær drift, saksforberedelser til politiske utvalg, innfasing av nye politiske og administrative systemer og iverksettelse av vedtak gir kapasitetsutfordringer og fordrer strenge prioriteringer. Dette kan ha medført at framdrift og håndtering av noen saker ikke har skjedd med ønsket framdrift og tempo.

Alle kommunens ledere og medarbeidere i Tjeldsund kommune som ledere og medarbeidere representerer et godt samlet lag, som er stolt, motivert og kompetent til å løse fremtidens oppgaver. Få erfaringer, om noen, kan matche prosessene som kommunesammenslåingen har hatt i seg, og dette gjør en svært verdifull læring og kompetanse som er tilført organisasjonen.

Kommunalsjefenes redegjørelser fra de ulike kommunalområdene beskriver og utdyper i det følgende forhold som rådmannen innledningsvis ikke har berørt.

Evenskjer, 20. april 2021

Torbjørn Simonsen
Rådmann

1.1.1 Politisk aktivitet

Organ	Antall møter	Antall behandlede saker
Eldrerådet	7	38
Formannskapet	17	218
Kommunedelsutvalg Grov/Sandstrand	1	4
Kommunedelsutvalg Kongsvik	1	3
Kommunedelsutvalg Ramsund	Konstituert i 2021	-
Kommunedelsutvalg Skånland	Konstituert i 2021	-
Kommunestyret	11	170
Levekårsutvalget	7	45
Partssammensatt utvalg	3	23
Planutvalget	12	112
Rådet for funksjonshemmede	7	42
Ungdomsrådet	8	33
Valgutvalget	5	27
Viltfaglig utvalg	2	24

1.1.2 Kommunebarometeret

Kommunebarometeret er et redskap for å vurdere kommunen mot andre kommuner basert på en del nøkkeltall og indikatorer. Selv om dette ikke gir noen fullstendig informasjon om kommunens tjenesteproduksjon og kvalitet på tjenester så er det viktig informasjon i det kontinuerlige utviklings- og forbedringsarbeidet som utføres.

Det er foreløpig ikke publisert tall for 2020, og kommunebarometeret kommenteres derfor ikke nærmere her.

1.2 Kommunalsjefenes kommentar

1.2.1 Kommunalområde helse og omsorg

Målsettinger innen helse og omsorg er overordnet å levere gode og forsvarlige tjenester til befolkningen i kommunen.

Året 2020 har i hovedsak dreid seg om håndtering av covid19 pandemien på en så god måte som mulig, og samtidig levere forsvarlige tjenester. Alle enheter har hatt egne kontinuitetsplaner for pandemihåndteringen som har vært jevnlig evaluert med ROS analyser og tilpasset underveis.

ETS medisinske senter har vært i frontlinjen når det gjelder koronapandemien i vår kommune. De har i 2020 testet 1.736 innbyggere. I tillegg har de bistått med testing av menige i forsvaret. Flere av de ansatte deltar i kommunens smittesporingsgruppe, samt at de deltar i betjening av kommunal koronatelefon. Personalet har vært omstillingsdyktig og godt motivert for de nye oppgavene i forbindelse med pandemien. Det har vært et høyt aktivitetsnivå, men med noe sideforflytting av personell fra andre enheter og god samhandling, så har dette gått utmerket. På de mest hektiske dagene for testing så har lokalt Røde Kors og NKS (norske kvinners sanitetsforening) bistått med organisering av kø og parkering, noe som har vært til god hjelp.

Kommuneoverlegen som også har smittevernansvaret i kommunen, har hatt en særdeles viktig rolle i beredskapsgruppen under pandemien i Tjeldsund og i Evenes kommune.

I institusjonene har en av de største utfordringene under pandemien vært strenge besøksrestriksjoner. Særsilt i den første tiden av pandemien var det lite kontakt mellom pasienter og pårørende. Nettbrett og telefon ble benyttet flittig i denne tiden, men som likevel ikke kunne dekke inn fraværet av personlig kontakt mellom pasienter og pårørende. Personalet har vært positivt innstilt og fleksibel der de fått mange nye oppgaver i forbindelse med pandemien med helhetlig smittevern som hovedfokus.

En annen stor utfordring i hele helse og omsorgstjenesten er at vi tidvis har vært nødt til å ta ned noe aktivitet på bakgrunn av mangel på personale i forbindelse med koronakarantene og annet sykefravær. Ved reduksjon eller mangel på ressurser, så er vi pliktig til å prioritere liv og helse, og en konsekvens av dette er at det i perioder har vært mindre tilgang på personell. Dette har medført et periodevis nedtak av tjenester/praktisk bistand der vi er pålagt å prioritere oppgaver med liv og helse som førsteprioritet.

Det første året som ny kommune har vært utfordret pga. pågående pandemi, men det har også vært utført et stort stykke arbeid vedrørende harmonisering av tjenestene. Det har vært jobbet med utarbeidelse av tjenestebeskrivelse og tildelingskriterier i helse og omsorg. Det har også blitt utarbeidet en faglig intern veileder ut fra forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse og omsorg, dette inkluderer bl.a. faglig forsvarlige tjenester, pasientsikkerhet, plikter, målsettinger og evalueringer, plan for forbedringer mv. Dette har vært tidkrevende jobber og vi har hatt fokus på høy grad av medvirkning i tjenestene. Det har vært positive tilbakemeldinger på prosesser med involvering.

Tildelingskriterier og tjenestebeskrivelser ble lagt til offentlig høring 21.12.20 med høringsfrist 25.01.21. Videre satt opp som sak til KST 24.02.21. Veileder for ledelse og kvalitetsforbedring implementeres i tjenesten så snart som mulig der målet er at alle skal ha et forhold til denne i løpet av 2021.

Det har vært en bratt læringskurve med å ta i bruk digitaliseringsverktøy i forbindelse med koronapandemien. Det har gått veldig bra, men det et stykke igjen til at vi har det hele implementert med opplæring i hele kommunalområdet. Tjenesten har også prøvd ut digitalt avvikssystem Compilo i 2020. Grunnet utfordringer på opplæring i alle ledd under pandemien, så har vi ikke hatt full uttelling, men er på god vei.

Klagesaker

Det har vært få klagesaker og kommunen har ikke fått noen pålegg fra Statsforvalteren i noen av sakene fra 2020 (en sak fra 2020 er ikke avgjort). Det gir et bilde på at vi leverer gode og forsvarlige tjenester ut fra gjeldene regel- og lovverk.

Sykefravær

Sykefraværet har vært høyt i 2020, der vi kan tilskrive koronapandemien en del av dette, primært på korttidsfravær i forbindelse med karantener. Et par av enhetene har tross pandemien hatt en nedgang i det totale sykefraværet i 2020, noe som er veldig positivt.

Tjenestebehov

Tjenestebehovet innen helse og omsorg øker. Dette merkes særskilt vedrørende behov for hjemmetjenester; hjemmesykepleie, praktisk bistand, alarmer/velferdsteknologi og matombringing. Vi har også hatt en markant økning i behov for tjenester innen psykisk helsevern- og rus, der noe av dette kan tilskrives pandemien.

Vedtak fra KST, desember 2020, ber administrasjonen om å utrede for fremtidig sykehjem i kommunen. Dette arbeidet vil ha fokus i 2021.

Reformen Leve hele livet er vedtatt i kommunal planstrategi og vil bli forankret i kommunens planverk, samfunnsplan.

Det er viktig at vi i dagens helse og omsorgstjenester har et særskilt fokus på den samiske delen av befolkningen. Kulturforståelse og språk vil være viktige områder i utøvelse av helsetjenester. Det er etablert en kontakt mellom helse og omsorg og Vardobaiki ved Sara Bransfjell. Vi ser frem til fortsatt godt samarbeid fremover.

Tilgang arbeidskraft

Det er utfordrende å rekruttere tilstrekkelig med fagpersonell innen helse og omsorg. Dette gjelder på alle hold, fra fastleger til sykepleiere/vernepleiere og øvrig fagpersonell. Mange av utfordringene som tidligere ble utført av spesialisthelsetjenesten, faller i dag i større grad på kommunehelsetjenesten, noen som fordrer større behov for helsepersonell, også fagpersonell med spisskompetanse. Det oppleves generelt utfordrende å rekruttere fagpersonell, men

oppleves spesielt utfordrende å rekruttere til deltidsstillinger som det er mye av i helse og omsorg.

Økonomi

Enhetene har redegjort og grunnlagt regnskapsbildet for 2020. Enkelte endringer med flytting av ansvarsområder i løpet av året gir noen avvik på regnskapstall i forhold til opprinnelig budsjett. I tillegg så er det en nedgang på inntektssiden blant annet på ressurskrevende brukere. Økt etterspørsel av helsetjenester/hjemmetjenester gir også et noe høyere kostnadsnivå. Vakante legestillinger ved ETS medisinske senter har ført til en merkostnad grunnet innleie av vikarer/vikarbyrå.

Fremtidsutfordringer

Kommunen trenger flere fagutdannede helsearbeidere for fremtiden. Utsiktene er at det blir færre yrkesaktive bak hver pensjonist. Nasjonalt sett er behovet for helsearbeidere for fremtiden anslått å være dobbelt så høyt i 2050 enn det vi har behov for i dag. I små kommuner som Tjeldsund med en befolkningsframskriving og demografi med færre barn og markant økning av eldre, vil gi store utfordringer i helse og omsorg om få år. I dette bilde må vi gjøre en god og grundig jobb med å rekruttere fagpersonell. En stor utfordring for kommunen vil være å konkurrere om samme helsepersonell som våre nabokommuner, kommende nytt helsehus i Harstad, UNN avd. Harstad, UNN avd. Narvik, nytt militærpsykiatri på Evenes flystasjon med sivilt ansatte, samt Sigma Nord.

1.2.2 Kommunalområde oppvekst og forebygging

Målsetting innenfor kommunalområdet er å tilrettelegge for trygge og gode oppvekstvilkår for barn og unge i Tjeldsund kommune. I barnehager og skoler skal barn og elever oppleve et trygt og godt barnehagemiljø og skolemiljø, som legger til rette for at barn og elever skal kunne utvikle seg og lære sosialt og faglig. Enhet forebygging med barnevern og forebyggende helse arbeider for å gi kvalitativt gode tjenester tilrettelagt det enkelte barn og den enkelte familie. Alle tjenester skal tilbys i tråd med gjeldende lovverk og retningslinjer.

Kommunesammenslåing

2020 har vært et spennende år for kommunalområdet. Kommunesammenslåingen trådte i kraft den 01.01.20. og medførte endringer for alle enhetene og behov for harmonisering av tjenester. Den største endringen kom i forbindelse med opprettelsen av enhet forebygging, der forebyggende helse og barneverntjenesten er samlet. Etter mange år ble barneverntjenesten tatt tilbake og driftes nå i egen regi. Overflytting av personell og oppstart av ny barneverntjeneste var krevende for de ansatte. Med god bistand fra staben på rådhuset, digitaliseringsrådgiver og IKT-brukerstøtte, så gikk oppstart av ny barneverntjeneste veldig bra.

Barneverntjenesten ble fulldigitalisert dagen før Norge ble stengt ned som følge av koronapandemien. Dette har medført at barneverntjenesten har kunnet driftet som normalt gjennom hele pandemien. I forbindelse med oppstart av barneverntjenesten har det vært fokus på å utarbeide faglige gode rutiner og ta i bruk nye fagsystem. I enhet forebyggende helse har også de ansatte arbeidet med å utarbeide gode faglige rutiner og å innarbeide nytt fagsystem. I løpet av 2020 har forebyggende helse hatt økt tilstedeværelse på skolene i kommunen og utvidet jordmortilbud. Det økte tjenestetilbudet er finansiert gjennom tildelte prosjektmidler fra Helsedirektoratet. En økt tilstedeværelse på skolene og opprettelse av helsestasjon for ungdom, har vært spesielt viktig i forbindelse med å gi barn og unge økt støtte i et samfunn med mange restriksjoner som følge av koronapandemien.

Forvaltningsområde for samisk språk

I juli ble Tjeldsund kommune en del av forvaltningsområdet for samisk språk. Kommunen hadde som følge av arbeidet med kommunesammenslåingen og sikring av gode tjenester under en pandemi, ikke hatt tid og mulighet til å gjøre så mange forberedelser til innfasing i forvaltningsområdet. Samisk språk og kultur skal være en naturlig del av tjenestetilbudet til barn i barnehager og elever i skolene. Dette vil komme mer og mer til uttrykk i driften som følge av ulike tiltak som er iverksatt og tiltak som er planlagt skal iverksettes. Fra 01.08.20. er det læreplanen Kunnskapsløftet 2020 samisk, som skal legges til grunn for undervisningen i alle skoler i kommunen. Det er utarbeidet en aktivitetsplan for innfasingen i forvaltningsområdet, som inneholder mange tiltak som skal iverksettes i barnehager, skoler og i lokalsamfunnet. Noen tiltak er universelle og retter seg mot alle barn og elever. Andre tiltak er målrettet for å fremme og utvikle det samiske språket, hos barn som snakker samisk eller ønsker å lære samisk. Alle barnehager og skoler har i løpet av høsten 2020 iverksatt ulike aktiviteter for å fremme samisk språk og kultur. Det er ytret høye forventninger til Tjeldsund kommune i forbindelse med innfasing i forvaltningsområdet, fra Sametinget og samiske innbyggere. Dette gjelder blant annet mulighet for at samiske elever skal få undervisning i ordinære fag på samisk. Dette er noe kommunen ønsker å imøtekomme, men har vanskelighet med å få til på grunn av manglende antall ansatte som har nødvendig kompetanse i nordsamisk. Det er ønskelig å bygge opp et kvalitativt godt samisk fagmiljø ved Skånland skole, der det også kan gis undervisning i ordinære fag på samisk. For å møte ønsket fra elever og foresatte om opplæring på samisk, så må det tilsettes flere lærere som har undervisningskompetanse for grunnskolen og språkferdigheter i nordsamisk. Dessverre så ser vi at det er vanskelig å få rekruttert nødvendig kompetanse.

Forbedringsarbeid

Tjeldsund kommune deltar i KS sitt utviklings- og kompetanseutviklingsprogram «Absolutt Nord». I dette arbeidet deltar politisk ledelse, administrasjon og tillitsvalgt for ansatte innen oppvekst. Formålet med å delta i dette programmet er å utvikle valgt område innenfor oppvekst. Tjeldsund kommune har her valgt å arbeide med innfasing i forvaltningsområde for samisk språk. Det er et uttrykt ønske om at vi skal lykkes med innfasingen. Grunnet koronapandemien, så ble oppstart av Absolutt programmet flyttet til høst 2020. Alle barnehager arbeider med forbedringsarbeid i regi av ReKomp (regionalt kompetansestrategi). Dette forbedringsarbeidet tar utgangspunkt i egen barnehage og har fokus på de ansattes relasjonskompetanse. Skolene

i Tjeldsund arbeider med forbedringsarbeid i regi av DeKomp (desentralisert kompetanseutvikling). Det skolebaserte utviklingsarbeidet har som mål økt sosialt og faglig læringsutbytte for alle barn og unge. Tjeldsund kommune samarbeider med kommunene i Sør-Troms i forhold til ReKomp og DeKomp. Deler av utgiftene til å følge opp ReKomp og DeKomp finansieres av tildelte midler fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Koronapandemi

Koronapandemien har påvirket driften i alle områdene av driften innen kommunalområdet i 2020. Kommunens satsning på nye digitale løsninger, har vært viktig for at vi har kunnet opprettholde tilnærmet normal drift gjennom hele perioden. Alle ansatte har i løpet av året økt sin digitale kompetanse og benyttet denne for å gi barn og unge et godt tjenestetilbud i et samfunn med mange restriksjoner og endringer. I løpet av året er det anskaffet mange nye PCer til elever i skolene. Dette er finansiert gjennom tilleggsbevilgning fra kommunestyret og skjønnsmidler fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark. Det økte antallet pc til elevene gjør skolene bedre i stand til å kunne gi hjemmeundervisning til alle elever, hvis det blir nødvendig. Ansatte og ledere har vist stor grad av fleksibilitet og evne til å tilpasse seg de til enhver tid gjeldende retningslinjer for å bekjempe koronapandemien. Ved hjelp av økonomiske midler kommunen er tilført i forbindelse med koronapandemien, har enhetene fått mulighet til å ta inn ekstra vikarer ved behov og anskaffe nødvendig utstyr. Det har vært en del økt fravær blant ansatte i forbindelse med pandemien. Ledere og ansatte har stått på for at tjenestetilbudet til barn og unge i kommunen har vært så forutsigbart og kvalitativt godt som mulig.

Rekruttering

Det har vært gjennomført flere prosesser for å rekruttere nye ansatte til ulike stillinger i skoler og barnehager i løpet av året. Dessverre så ser vi at det er utfordrende å rekruttere ledere, kvalifiserte lærere til skolene eller kvalifiserte barnehagelærere til barnehagene. Dette er noe som bekymrer tillitsvalgte, enhetslederne og administrasjonen. Konsekvensene er at det blir gitt undervisning ved skolene våre av ufaglærte lærere og at det må innvilges dispensasjoner fra kvalifikasjonskravet for pedagogiske ledere i barnehagene. Denne situasjonen påvirker tjenestetilbudet til elevene i skolene og barna i barnehagene. Det har derfor vært ytre behov for flere rekrutteringstiltak, som kan benyttes i forbindelse med rekruttering av nødvendig fagkompetanse.

Trygt og godt barnehagemiljø og skolemiljø

Det ble gjennomført tilsyn med Skånland skole og Skånland kommune høsten 2019 fra fylkesmannen i Troms og Finnmark. Tilsynet omhandlet skolens og kommunens praksis for å ivareta at alle elever har et trygt og godt skolemiljø i tråd med opplæringsloven § 9A. Tilsynet avdekket flere avvik. Høsten 2019 og vinteren 2020 ble det arbeidet med å utarbeide en ny retningslinje for skolens arbeid for å sikre elevene i kommunen et trygt og godt skolemiljø. Etter bred høringsprosess, ble den nye retningslinjen vedtatt i kommunestyret i mai 2020 og gjort gjeldende fra skolestart i august 2020. Det er iverksatt ulike tiltak for å sikre at skolene følger opp den nye retningslinjen og at den blir innarbeidet og gjort kjent for alle deltakerne i skolesamfunnet. Det oppstår ulike typer hendelser ved skolene ved ujevne mellomrom. Trygt og

godt skolemiljø et skolenes viktigste arbeidsområde. Alle enkelthendelser følges opp tråd med retningslinjen. I desember 2020 fikk kommunen tilsendt en bekymringsmelding fra samisk foreldrenettverk i Sør-Troms og Nordre-Nordland. Her ble det ytret at barn og unge opplevde økt samehets, som følge av at kommunen var blitt en del av forvaltningsområde for samisk språk. Henvendelsen ble tatt på alvor både politisk og administrativt og det ble iverksatt ulike tiltak for å undersøke saken og iverksette nødvendige tiltak. Alle barn og unge skal ha trygge og gode oppvekstsvilkår uten krenkelser og hets. Fra 01.01.21. innføres det også et eget kapittel i barnehageloven som omhandler trygt og godt barnehagemiljø. Barnehagene har i løpet av høsten 2020 arbeidet for å øke kompetansen på området for ansatte og for å kunne møte lovendringen. Den nye barnehagemiljøloven er bygget opp på samme måte som opplæringslovens § 9A om trygt og godt skolemiljø.

1.2.3 Kommunalområde samfunnsutvikling og samskaping

Det vises til enhetenes årsmeldinger.

1.2.4 Kommunalområde stab

Målsettingen for kommunalområde stab er å være en støttefunksjon for ledelse og enheter samt å ivareta kommunens arkiv og økonomi.

Kommunesammenslåing

2020 har vært et krevende år for kommunalområdet. Kommunesammenslåingen trådte i kraft 01.01.2020. Fra denne dato måtte vi ha fungerende administrative systemer for den nye kommunen både når det kom til arkiv, budsjett, regnskap mm. Samtidig som vi skulle drifte en ny kommune, skulle vi også avslutte de to gamle. Dette arbeidet har pågått i hele 2020 og det har vært et stort arbeidspress på de ansatte gjennom hele året. De ansatte har stått på gjennom hele perioden, og har vært uvurderlige i denne sammenheng.

Koronapandemi

Koronapandemien har i liten grad påvirket driften innenfor kommunalområdet i 2020. Staben har hatt lite fravær knyttet til korona, og i perioder hvor vi har hatt ansatte i karantene, har dette blitt løst med hjemmekontor. Kommunens satsning på nye digitale løsninger har vært viktig for å kunne ivareta driften gjennom perioden.

Sykefravær

Sykefraværet har innenfor kommunalområdet vært moderat. 5,9 % for 2020. Fraværet skyldes i liten grad forhold på jobb. Der arbeidsforhold har vært årsak til fravær har dette blitt tatt tak i, og

tilrettelagt.

Økonomi

Dette er omtalt i enhetenes årsmelding for administrasjon.

Framtidsutfordringer

Innenfor kommunalområde stab gjennomføres det i 2021 flere reduksjoner i arbeidsstokken grunnet naturlig avgang. Fra desember 2020 og frem til mai 2021 er staben redusert med 3,8 årsverk. Arbeidsoppgavene er i stor grad forsøkt fordelt på andre ansatte, men vi ser at det kan bli utfordrende å overholde frister som følge av en større arbeidsbelastning på de som er igjen. Dette vil bli fulgt tett gjennom 2021.

1.3 Betyggende internkontroll og etisk standard

Fra 31. oktober 2019, samtidig som nyvalgt kommunestyre konstituerte seg, så trådte ny kommunelov i kraft. Ny kommunelov skjerper kravene til internkontrollen og dette vil i fremtiden utgjøre en tyngre og mer ressurskrevende oppgave enn hva den har utgjort tidligere. Noen bestemmelser trådte i kraft 1.1.2020.

Kommuneloven har følgende bestemmelser om internkontrollen;

§ 25-1. Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

I kraft fra den tid Kongen bestemmer.

§ 25-2. Rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Kommunes tilnærming til internkontroll er basert på:

- Delegasjon av ansvar og myndighet fra rådmannsnivået til underliggende driftsenheter/enhetsledere. Det overordnede internkontrollansvaret ligger til rådmannen.
- Overordnede/sectorovergrepene styringsdokumenter (styringsreglement, rutiner og prosedyrer).
- Budsjett.
- Lover, forskrifter, vedtak.

Rådmannens ledergruppe har som sitt lederutviklingsprosjekt i 2020 valgt å fokusere på å

utvikle en god og betryggende standard for kontroll, styring og kvalitet i Tjeldsund kommune. Konkret skulle det arbeides med:

- Etablere et overordnet Internkontroll(IK)-/kvalitetssystem som er digitalt, intuitivt, lett håndterbart og sektorovergripende.
- Systemet må sikre horisontale og vertikale koblinger i linjeorganisasjonen.
- Systemet skal være forankret i rådmannens ledergruppe og godt bundet sammen.

Prosjektgruppe(r) har vært i sving og første delrapport ble overlevert rådmannen 11.11.2020. Arbeidet fortsetter i 2021.

Klagesaker, tvistesaker og tilsyn har det blitt gitt løpende orienteringer om i formannskap og kommunestyre. Det er rådmannens klare oppfatning at det tilligger kommunens forvaltning en tillitvekkende internkontroll. Rådmannen setter nødvendige ressurser inn på å få etablert et helhetlig system for internkontroll og kvalitet i løpet av 2021.

I 2020 har det vært viet stor oppmerksomhet og arbeidsinnsats på å få etablert nødvendige forskrifter, retningslinjer, reglementer og prosedyrer som alle har blitt vedtatt av kommunestyret.

1.4 Sykefravær

Egenmeldt	Sykemeldt	Totalt	Herav koronarelatert fravær	
1,2 %	9,6 %	11 %	0,3 %	

Sykefraværet i Tjeldsund kommune omfatter alle som har vært/er ansatt i Tjeldsund kommune i 2020. Statistikken viser fraværet for hele kommunen. Driftsenhetenes årsmeldinger viser et mer detaljert bilde over fraværet i egen enhet.

For 2020 viser tabellen kun fravær for den nye kommunen, og ikke statistikker på de gamle kommunene.

Totalt sykefravær i hele organisasjonen var på 11 % i 2020. Av dette er 0,3 % av fraværet relatert til korona. Sykefraværet i 2020 utgjorde 10.143 dagsverk.

Kostnadene er et viktig element når det kommer til sykefravær. Brutto ca. kr. 2.000,- per dagsverk jfr. KS. Men vel så bekymringsfullt er presset på å kunne gi gode og forutsigbare tjenester til innbyggerne, belastningen på de som er på jobb og at det er tidkrevende og vanskelig å skaffe vikarer.

Fravær i arbeidsgiverperioden blir ikke refundert, utover det som gjelder koronarelatert fravær som blir refundert fra dag 4. Andre kostnader som ikke blir refundert er pensjon, arbeidsgiveravgift, sykepenge utover 6G samt feriepengeavsetning utover 48 dager.

Sykemeldt fravær utgjør 9,6 % mens egenmeldt fravær i snitt er 1,2 %.

1.5 IA - Inkluderende arbeidsliv

Samarbeidsavtalen med NAV om et inkluderende arbeidsliv gikk ut 31.12.2018. Avtalen stilte krav til konkrete mål for IA-arbeidet innen følgende områder:

- Sykefravær
- Personer med nedsatt funksjonsevne
- Avgangsalder

Vi har prioritert aktiviteter med fokus på IA-avtalens mål om lavere sykefravær. Dette har likevel hatt mindre fokus i 2020 da kommunen har stått i en omfattende omstillingsprosess som har krevd mye av ledelse og ansatte.

Arbeidslivssenterets IA-kontakter har vært meget gode ressurser for kommunen, og disse har blitt benyttet i utstrakt grad som rådgivere og pådrivere til enheter med behov for bistand.

1.6 Status og framdrift av HMS arbeidet

Tjeldsund kommune har ikke fått arbeidet med HMS arbeidet i den grad vi skulle ønsket. Dette har stått litt på vent i forbindelse med kommunesammenslåingen. Rådmannen har et særlig fokus på arbeidsmiljø og sykefraværarbeid. Enhetene rapporterer til rådmannen hva HMS-gruppene arbeider med og hvilke utfordringer som finnes.

Sør-Troms HMS-Tjeneste har bistått arbeidsgiver og arbeidstakere i 2020 i henhold til inngått avtale.

2 Økonomisk analyse

2.1 Økonomisk stilling og resultat av virksomheten samt andre vesentlige forhold

Driftsregnskapet for Tjeldsund er avsluttet i balanse. For å komme fremt il resultatet er følgende årsavslutningsdisposisjoner utført i samsvar med regnskapsforskriften § 4-2:

- Strykning av budsjettet overføring til investering kr. 280.000,-.
- Strykning av budsjettet avsetning til disposisjonsfond kr. 7.063.452,-, som tilsvarer bruk av forrige års regnskapsmessige mindreforbruk i "gamle" Tjeldsund.
- Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykning kr. 4.476.715,-.

I en vurdering av resultat er det viktig å vektlegge følgende:

- Regnskapet er avlagt med netto driftsresultat på kr. -13.279.280,-. Korrigert for netto avsetning til bundne driftsfond kr. 3.109.862,-, utgjør korrigert netto driftsresultat kr. -16.389.142,-. Ut fra KS sin anbefaling om at netto driftsresultat over tid bør ligge på ca. 1-2 % av brutto driftsinntekter, er netto driftsresultat ikke i tråd med dette.
- Disposisjonsfond utgjør per 31.12. kr. 32.728.006,-. Dette tilsvarer ca. 7,1 % av brutto driftsinntekter. Dette er en reduksjon i år på kr. 9.325.690,-. I tillegg kommer bruk av forrige års regnskapsmessige mindreforbruk i "gamle" Tjeldsund. Fri egenkapital bør over tid utgjøre ca. 5-8 % av brutto driftsinntekter. Ubundne investeringsfond utgjør per 31.12. kr. 1.950.099,-, noe som er uendret fra forrige år.
- Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter er høyt. Forholdstallet utgjør per 31.12. ca. 128 % og nærmer seg et nivå på 130 % som ikke bør overstiges. Dette vil legge press på økonomien i årene fremover.

Ved sammenslåing av balansekontoene for Skånland og "gamle" Tjeldsund per 01.01.2020 har det vært en gjennomgang av alle gamle fordringer fra begge kommunene, noe som blant annet har resultert i tapsføring av fordringer på til sammen ca. kr. 517.000,-.

"Gamle" Tjeldsund kommune har utgiftsført/anslagspostert ca. kr. 850.000,- for lite i regnskapet for 2019 for variabel lønn. Dette er utgiftsført i nye Tjeldsund kommunes regnskap for 2020.

Regnskapet for 2020 inneholder noe utgifter, uten at dette kan tallfestes, knyttet til kommunesammenslåing og digitalisering som skulle vært ferdig per. 13.12.2019. Det har i forbindelse med gjennomføring av sammenslåingen av regnskapene og økonomisystemene vært utfordringer med periodisering av utgifter per 31.12.2019. Uten at dette kan tallfestes er det nok noen utgifter som er bokført i 2020 som tilhører 2019.

2.2 Vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap

2.2.1 Driftsregnskap

Det er ikke vedtatt vesentlige budsjettpremisser utover rammene som er gitt i budsjettet.

Bevilgningsoversikt drift - Inntekter som ikke knytter seg til bestemte formål og disponering av disse:

Post 4. Andre generelle driftsinntekter - Mindreinntekt kr. 3.314.123,-

- Mottatt kr. 3.524.680,- mindre i andre statlige overføringer enn budsjettet, hvorav dette gjelder tilskudd bosetting mindreårige, kompensasjonstilskudd skolebygg og andre statlige engangsoverføringer.

Post 7. Avskrivninger - Merutgift kr. 7.804.930,-

- Avskrivninger i 2019 for Skånland og «gamle» Tjeldsund utgjorde til sammen kr.21.890.878,-
- Anleggsmidler som har begrenset utnyttbar levetid, avskrives over den utnyttbare levetiden til anleggsmidlet. (En innskjørpelse fra 2020). Avskrivningstiden kan likevel ikke være lengre enn det som følger av regnskapsforskriften § 3-4. Avskrivningene skal starte senest året etter at anleggsmidlet er anskaffet.
- Alle anlegg med status "under utførelse (tilgang 2019)" pr 31.12.2019 er satt "aktivt" fra 2020, dvs. avskrivningene starter opp i 2020. Investeringer i 2019 i Skånland utgjorde kr 51.812.096,- og i gamle Tjeldsund kr 9.526.395,-, til sammen kr 61.338.491,-. Investeringer gjort før 2019, hvor avskrivning ikke var startet opp, utgjorde ca. kr.919.000,-. Det er gjort noen opprettinger av avskrivningstid ifm. konvertering av driftsmidler fra gamle Tjeldsund til nye Tjeldsund. Samlet har dette ført til kr.3.568.752,- i økte avskrivninger og kr 3.346.293,- i økt minimumsavdrag.

Bevilgningsoversikt drift - Bevilgning til de enkelte budsjettområdene:

Sum bevilgning drift, netto - Merutgift kr. 2.660.035,-

Sum bevilgning drift, netto etter avsetning til/bruk av bundne driftsfond - Merutgift kr. 6.058.900,-

De største avvikene for bevilgning drift, netto etter avsetning til/bruk av bundne driftsfond er (forklaringen til avvik pr ramme er sammensatt av mange poster, hvor vesentlige poster opplyses):

- Ramme 320 ETS medisinske senter - Merutgift kr. 2.119.683,-
 - For alle ansvar - Merutgifter skyldes bl.a. ekstrautgifter koronatiltak
 - Ansvar 3200 ET-medisinske senter – Merutgifter lønn inkl. sosiale utgifter/sykepengerefusjon og vikartjenester kr. 736.354,-. Mindreinntekt refusjon leger kr 938.057,-.
 - Ansvar 3202 Legevakt – Merutgifter lønn inkl. sosiale utgifter kr. 1.491.543,-.
- Ramme 346 Miljøtjenesten - Merutgift kr. 2.361.761,-
 - Ansvar 3470 Revegårdsveien - Mindreinntekter ressurskrevende tjenester kr. 2.090.000,-.
 - Ansvar 3467 Tiltak innbyggere med ekstra behov – Merutgift kjøp private omsorgstjenester kr. 755.762,-.

- Ramme 420 Samfunnsutvikling og samskapning - Merutgift kr. 3.025.474,-
 - Ansvar 4212 Brannberedskap – Merutgift kr. 367.195,-
 - Ansvar 4221, 4222,4223 Vann (selvkost) - Merutgift kr. 507.105,-
 - Ansvar 4251 Husholdningsrenovasjon (selvkost) - Merutgift kr. 1.277.785,-
 - Ansvar 4275 Kommunale veier rode 7 Kongsvik - Merutgift kr. 699.042,-
 - Ansvar 7xxx Vedlikehold – Sum merutgifter kr. 546.344,-

2.2.2 Investeringsregnskap

Bevilgningsoversikt investering - Utgifter, inntekter, avsetninger og bruk av avsetninger:

Post 1. Investeringer i varig driftsmidler – Mindreutgift kr. 50.541.280,-.

- Både budsjettet mer investering i varige driftsmidler enn en har vært i stand til å iverksette og forsinkelser i fremdriften av investeringsprosjekter.

Post 3. Investeringer i aksjer og andeler – Merutgift kr. 21.881.620,-.

- Konsernene Hålogaland kraft AS og Nordkraft AS er fusjonert i 2020. Dagens ansvarlige lån til Hålogaland kraft er konvertert til aksjekapital slik: Aksjer i Hålogaland kraft AS er økt med kr. 20.571.429,-, hvorav kr. 120.000,- er økning av pålydende og kr. 20.451.429,- er overkurs. Dette er finansiert med motregning av utlån til Hålogaland kraft AS på kr. 20.571.429,-.

Post 7. Kompensasjon for merverdiavgift – Mindreutgift kr. 4.367.622,-.

- Konsekvens av mindreforbruk på post 1, dvs. mindre mva. er å kreve kompensert.

Post 12. Mottatt avdrag på utlån av egne midler – Merinntekt kr. 20.571.429,-.

- Se kommentar til post 3

Post 13. Bruk av lån – Mindreinntekt kr. 36.821.050,-.

- Konsekvens av mindreforbruk på post 1, dvs. mindre finansieringsbehov.

Bevilgningsoversikt investering - Bevilgninger investering i varige driftsmidler, tilskudd til andres investeringer, investering i aksjer og andeler og utlån av egne midler:

Post 1. Investeringer i varige driftsmidler - Sum mindreutgift kr. 50.541.280,-. De største avvikene er:

- Prosjekt 2003 Utbygging Skånland skole - Mindre investering kr. 5.126.779,-
 - Forsinkelse i framdrift av investeringsprosjektet
- Prosjekt 2014 Avløpsanlegg Kongsvik - Mindre investering kr. 6.948.027,-
 - Forsinkelse i framdrift av investeringsprosjektet
- Prosjekt 2015 Avløpsplan – Merinvestering kr. 148.705,-
 - Budsjettert beløp er feilbudsjettert på prosjekt 2014.
- Prosjekt 2037 Rehabilitering rådhus – Merinvestering kr. 919.989,-
 - Resterende investering fra 2019 som ikke er rebudsjettert i 2020.
- Prosjekt 2038 Bredbåndsutbygging 1913 – Merinvestering kr. 979.344,-
 - Resterende investering fra 2019 som ikke er rebudsjettert i 2020.
- Prosjekt 2039 Sprinkling Skånland sykehjem – Merinvestering kr. 147.486,-
 - Ikke budsjettert for 2020.
- Prosjekt 2041 – Sandstrand oppvekstsenter – Merinvestering kr. 531.596,-
 - Resterende investering fra 2019 som ikke er rebudsjettert i 2020.

Post 2. Tilskudd til andres investering

- Dette gjelder investeringer til kirken, hvor utgiften, kr. 2.600.000,-, er budsjettert i post 1. Investeringer i kommunens varig driftsmidler.

Post 3. Investeringer i aksjer – Sum merutgift kr. 21.881.620,-

- Dette gjelder ikke budsjettert: egenkapitalinnskudd KLP, kr. 1.310.191,-, og ovennevnte anskaffelse av aksjer i forbindelse med fusjonen mellom Hålogaland Kraft AS og Nordkraft AS, kr. 20.571.429,-.

-

2.3 Virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold

I forbindelse med kommunesammenslåingen ble det benyttet en rekke eksterne ressurser i form av konsulentbistand for å få på plass nye systemer for kommunen. Utover dette har ansatte jobbet med dette på siden av ordinære arbeidsoppgaver. Dette har medført at en del arbeidsoppgaver har blitt skjøvet på, og ikke blitt ferdigstilt innenfor gitte frister.

De fleste sammenslåingsprosjekter innenfor IT, påbegynt i 2018-2019 er nå ferdigstilt.

I 2020 har det vært arbeidet med samkjøring av kommunale avgifter for den nye kommunen. Dette har medført et større arbeid og økte utgifter for en del av våre innbyggere.

2.4 Økonomisk utvikling - endret økonomisk situasjon, rettssaker mv.

For å illustrere kommunens økonomiske utvikling siste 2 år sammenlignet med foreløpige KOSTRA-tall, kan de sentrale økonomiske forholdstall være relevante.

2.4.1 Sentrale økonomiske forholdstall (tall i hele 1000)

Nøkkeltall KOSTRA		Tjeldsund	Tjeldsund	KOSTRA gruppe 6	Fylket	KS vurdering	Merknad
Per 16.03.2021(30.03.2021)		2019	2020	2019	2019	Rødt/gult	
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	%	0,0	-2,9	3,6	1,6	<1% 1-2%	
Årets mindre/merforbruk i driftsregnskapet i % av brutto driftsinntekter	%	0,0	0,0	-0,1	-0,1		
Arbeidskapital ex. premieavvik i % av brutto driftsinntekter	%	0,0	12,7	19,3	18,6		
Netto renteeksponering i % av brutto driftsinntekter	%	0,0	86,6	36,9	20,3		1 % renteøkning spiser 0,87 % av driftsinntektene
Langsiktig gjeld eks. pensjonsforpliktelser i % av brutto driftsinntekter	%	0,0	127,9	100,2	136,3	>75% 65-75%	Bør ikke over 130 %
Frie inntekter per innbygger	Kr	0	50.379	72.263	63.888		
Fri egenkapital i drift i % av brutto driftsinntekter	%	0,0	7,1	11,0	6,9	<5% 5-8%	
Brutto investeringsutgifter i % av brutto driftsinntekter	%	0,0	22,3	15,4	15,5		
Egenfinansiering av investeringene i % av totale brutto investeringer	%	0,0	35,7	31,2	27,6		

Uthevde tall = KOSTRA konserntall pr 08.03.21 beregnet av avrundede regnskapstall. Ikke uthevede tall = kommunens tall beregnet av detaljerte regnskapstall for kommunen.

2.5 Statlige styringssignaler og utvikling i rammebetingelser

Signalene fra regjeringen er tydelig på at kommunene må forvente en lavere vekst i inntektene fremover. Vi vet også at renta på et tidspunkt vil øke. Pensjonsutgiftene fortsetter å øke, og det er fortsatt en vesentlig andel som kommunen skyver foran seg i form av premieavvik. Dette avviket skal avskrives over flere år, i tillegg skal en betalt premie over tid tilpasses pensjonskostnaden, noe som medfører at det må påregnes en framtidig økning.

Tjeldsund kommune satser på effektivisering, digitalisering og utvikling av de kommunale tjenestene slik at vi er rustet til å håndtere en mer turbulent økonomisk framtid på en trygg og god måte. Sentralt i dette arbeidet må stå:

Arbeide for økt bolyst i kommunen for å rekruttere og beholde innbyggere og iverksette tiltak som skaper trygghet og trivsel for innbyggerne og ansatte samtidig som det opprettholdes balanse mellom kommunens inntekter og utgifter.

Tillit og respekt i samarbeidet mellom administrasjonen og politisk myndighet vil være avgjørende viktig i våre felles bestrebelser for å nå målet om en bedre kommune å bo i og virke i for alle kommunens innbyggere. Ryddig og framtidsrettet økonomi og personalpolitikk vil være viktige nøkler for en slik måloppnåelse.

2.6 Forhold av betydning for økonomisk utvikling - inntekter, behovsendringer mv.

2.6.1 Demografi

Årstall/Aldersgruppe	2000	2005	2018	2019	2020	2021
0 år	44	34	29	26	35	35
1-5 år	240	217	170	168	162	156
6-15 år	568	498	459	467	453	469
16-19 år	272	227	205	203	190	169
20-66 år	2729	2655	2422	2400	2359	2344
67-79 år	517	467	703	729	739	758
80 år og eldre	266	277	267	275	278	278
Sum	4636	4375	4255	4268	4216	4209

Det ble født 34 barn i Tjeldsund kommune i 2020. Antall døde var 55. Det var i 2020 en befolkningsnedgang i fra 4216 til 4209. Dette tilsvarte 0,17 %.

Tjeldsund kommune hadde ved årsskiftet 4209 innbyggere. Det er et overordnet budsjettmessig mål om å øke folketallet med 50 hvert år i økonomiplanperioden. Befolkningsframskrivinger for 2050 viser en lav befolkningsvekst. Ser vi nærmere på tallene er det befolkningen over 65 år som øker betraktelig, mens det er nedgang i både den yrkesaktive gruppen (20-64 år) samt befolkningen som er under 19 år. Planarbeidet fremover må ta utgangspunkt i den demografiske utviklingen, og den vil påvirke de langsiktige strategiene og veivalgene i planleggingen i Tjeldsund kommune fremover. Økningen av antall eldre og nedgangen av antall yngre gir kommunen noen utfordringer. Vi får flere pensjonister som må forsørges av færre yrkesaktive, noe som vil få konsekvenser for alderspensjon, helsetjenestene og eldreomsorgen. I arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel må vi sammen finne strategier og mål som kan bidra til en bærekraftig og positiv utvikling av Tjeldsund.

Alderssammensetningen er beregnet per 1.januar året etter.

2.6.2 Økonomisk situasjon

Det vil alltid være slik at kommunen ikke kan opprettholde et driftsnivå som overstiger de rammer som kommunen har. Men det er heller ikke noe mål for en kommune å ikke bruke de ressurser som står til disposisjon.

Tjeldsund og Skånland kommuner ble en kommune fra 01.01.2020. Kommunens økonomiske

reserver i form av disposisjonsfond var da kr. 42 millioner. I økonomiplan for 2020-2023 hadde kommunen budsjettert med store deler av fondet for å balansere budsjettet, og kommunen har en stor jobb å gjøre når det kommer til å få utgiftene ned på samme nivå som inntektene.

Det er flere forhold som er bekymringsfulle og som utgjør en finansiell risiko for Tjeldsund kommune:

- Høy og økende langsiktig gjeld
- Betaler minimumsavdrag av langsiktig gjeld
- Høyt akkumulert premieavvik

2.7 Finansielle måltall

Når det gjelder finansielle måltall har ikke den nye kommunen noe sammenligningsgrunnlag fra tidligere år. Noen tall er likevel lagt inn i tabellene under. For senere år vil en ha et sammenligningsgrunnlag som kan være med på å vise utviklingen i kommunen, og vi vil også ha med flere finansielle måltall.

Lånegjeld

	2020			
Lånegjeld	592 754 290			
Driftsinntekter	463 317 102			
Netto lånegjeld i % av driftsinntekter	128 %			
Netto lånegjeld per innbygger	140 830			
Antall innbyggere	4 209			

Disposisjonsfond

	2020			
Disposisjonsfond	32 728 006			
Budsjettert bruk året etter	5 333 907			
Disponibelt	27 394 099			

2.8 KOSTRA- og effektivitetsanalyse

Tjeldsund kommune har fått utarbeidet en KOSTRA- og effektivitetsanalyse som skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på sentrale tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser, dvs. vi tar hensyn til både beregnet utgiftsbehov og reelt inntektsnivå (målt som korrigerede frie inntekter).

Beregningene viser at Tjeldsund kommune, på de sentrale inntektsområdene som inngår i inntektssystemet, hadde merutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på kr. 88,2 millioner i 2020. Da er det ikke hensyntatt verken for at kommunen hadde et høyere beregnet utgiftsbehov enn "gjennomsnittskommunen" (ca. 13 % i 2020), eller at kommunen hadde et inntektsnivå som lå ca. 9 % over landsgjennomsnittet (tilsvarende om lag kr. 22,9 millioner i 2020).

Normert og inntektsjustert nivå er en illustrasjon av idealet for kommunen (dvs. hensyntatt både beregnet utgiftsbehov og inntektsnivå). Det tas i analysen utgangspunkt i landsgjennomsnittet, dvs. tilsvarende kommunenes inntektssystem.

Beregningene viser at Tjeldsund kommune samlet sett hadde merutgifter på kr. 32,1 millioner i forhold til kommunens "normerte og inntektsjusterte utgiftsnivå" i 2020.

Beregningene er utført av Telemarksforskning.

Økonomiske rammebetingelser

Tjeldsund kommune er en høyinntektskommune:

- I KOSTRA for 2020 er Tjeldsund kommune plassert i kommunegruppe 6, dvs. kommuner med 2.000 til 9.999 innbyggere, høye bundne kostnader og høye korrigerede inntekter.
- Korrigerede frie inntekter (inkl. eiendomsskatt, konsesjonskraftsinntekter, havbruksfond og DA) på 109 % av landsgjennomsnittet (2019).
- Samlet beregnet utgiftsbehov i inntektssystemet på ca. 13 % over landsgjennomsnittet.
- Det er ikke hensyntatt at kommunen i 2019 og 2020 har stått i en særlig utfordrende posisjon hvor vi har driftet to kommuner samtidig som vi skulle bygge en ny.

De økonomiske rammebetingelsene vil være styrende for det tjenestetilbudet som kommunen kan tilby innbyggerne.

Metode KOSTRA- og effektivitetsanalyse

Til bruk i KOSTRA- og effektivitetsanalyse har Telemarksforskning utviklet en metode som skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på sentrale tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser (dvs. hensyntatt både beregnet utgiftsbehov og reelt inntektsnivå).

Det må imidlertid presiseres at et slikt beregnet utgiftsnivå generelt ikke må oppfattes som en slags fasit på et "riktig" nivå. Beregningene er mer en illustrasjon på hvordan kommunen faktisk har tilpasset seg et forbruksnivå på de aktuelle tjenesteområdene i sum - sammenlignet med hva utgiftsbehovet (ifølge kriteriene i inntektssystemet) og de reelle, frie inntektene ideelt sett skulle tilsi. Dessuten skal det nevnes at frie inntekter ikke omfatter for eksempel utbytteinntekter og annen finansavkastning, og at kriteriene i inntektssystemet ikke inkluderer alle tjenesteområder.

Analysene er basert på foreløpige/ureviderte KOSTRA-data for 2020 og tall for tidligere år. For øvrig forutsettes det at kommunen fører regnskapet i henhold til KOSTRA-veilederen. For å få et mest mulig fullstendig bilde av kommunens økonomiske nøkkeltall er det tatt utgangspunkt i KOSTRA-tall for kommunen som konsern.

KOSTRA- og effektivitetsanalyse 2020

Beregninger viser at Tjeldsund kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet, hadde merutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på kr. 88,2 millioner i 2020. I forhold til kommunens "normerte utgiftsbehov" (idealet) er det beregnet merutgifter på kr. 55 millioner. Dette er hensyntatt kriteriene og vektene i inntektssystemet. Etter justering for et nivå på korrigerede frie inntekter på 109 % av landsgjennomsnittet (tilsvarende om lag kr. 22,9 millioner), er det beregnet et samlet merforbruk på kr. 32,1 millioner for Tjeldsund kommune i 2020.

Tjenesteområde	Mer-/mindreutgift 2020 (mill. kr) sammenlignet med		
	Landsgjennomsnittet	«Normert og utgiftsnivå»	«Normert og inntektsjustert nivå»
Barnehage	-6	5,9	2,2
Administrasjon	26,3	21,6	19,7
Landbruk	1,4	0,6	0,6
Grunnskole	18,5	17,7	11,8
Pleie og omsorg	48,8	10,9	3
Kommunehelse	4,4	-0,8	-2
Barnevern	0,2	1,6	0,6
Sosialtjeneste	-5,3	-2,5	-3,8
Sum	88,2	55	32,1

Mer-/mindreutgifter fordelt på aktuelle KOSTRA funksjoner

Mer-/mindreutgifter 2020 (mill. kr.) sammenlignet med:	Landsgjennomsnittet	"Normert utgiftsnivå"	"Normert og inntektsjustert utgiftsnivå"
Barnehage (F201, 211, 221)	-6	5,9	2,2
201 Barnehage	-6,5	3,8	0,7
211 Styrket tilbud til førskolebarn	-2,2	-1,3	-1,4
221 Barnehagelokaler og skyss	2,6	3,4	2,8
Administrasjon og styring (F100, 110, 120, 121, 130)	26,3	21,6	19,7
100 Politisk styring	2,3	1,9	1,8
110 Kontroll og revisjon	0,6	0,5	0,5
120 Administrasjon	22,5	18,9	17,4
121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	-0,1	-0,4	-0,4
130 Administrasjonslokaler	1	0,6	0,5
Landbruk (F329)	1,4	0,6	0,6
329 Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	1,4	0,6	0,6
Grunnskole (F202, 215, 222, 223)	18,5	17,7	11,8
202 Grunnskole	10,9	10,3	5,9
215 Skolefritidstilbud	-0,2	-0,3	-0,4
222 Skolelokaler	7,9	7,7	6,4
223 Skoleskyss	0	0	-0,1
Pleie og omsorg (F234, 253, 254, 261)	48,8	10,9	3
234 Aktivisering eldre og funksjonshemmede	-0,7	-2,6	-2,8
253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	31,8	17,7	13,9
254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	14,7	-5,2	-8,6
261 Institusjonslokaler	3	1	0,6
Kommunehelse (F232, 233, 241)	4,4	-0,8	-2
232 Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	0	-1,2	-1,4
233 Annet forebyggende helsearbeid	-1,5	-2,1	-2,1
241 Diagnose, behandling, habilitering og rehabilitering	6	2,4	1,5
Barnevern (F244, 251, 252)	0,2	1,6	0,6
244 Barneverntjeneste	-0,6	-0,1	-0,4
251 Barneverntiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet	0,8	0,9	0,7
252 Barneverntiltak når barnet er plassert av barnevernet	0	0,8	0,3
Sosialtjeneste (F242, 243, 281)	-5,3	-2,5	-3,8
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	-0,5	0,5	-0,3
243 Tilbud til personer med rusproblemer	-1,9	-1,4	-1,4
281 Ytelse til livsopphold	-2,9	-1,6	-2,1

Tabellen over viser i første kolonne hvordan Tjeldsund kommune ligger økonomisk i forhold til landsgjennomsnittet. Det vi ser er at kommunen ligger betydelig over landsgjennomsnittet på områder som administrasjon, grunnskole, skolelokaler og helse- og omsorgstjenester i institusjon og til hjemmeboende. Kolonne to viser "normert" utgiftsnivå for kommunen. Dette er idealet, ikke hensyntatt økonomiske rammebetingelser som gjelder Tjeldsund kommune.

Kolonne 3 viser normert og inntektsjustert utgiftsnivå, hvor økonomiske rammebetingelser er hensyntatt. Det er da hensyntatt at Tjeldsund kommune har høyere inntekter enn landsgjennomsnittet, men at vi også samtidig har et høyere beregnet utgiftsbehov som følge av befolkningssammensetningen i kommunen.

Eksempel: Tjeldsund kommune ligger kr. 14,7 millioner over landsgjennomsnittet når det kommer til helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende. Idealet for Tjeldsund kommune ville være å ligge kr. 5,2 millioner under landsgjennomsnittet. Når vi hensyntar økonomiske rammebetingelser for kommunen, så burde vi brukt kr. 8,6 millioner mindre enn landsgjennomsnittet.

Mer-/mindreforbruk sammenlignet med "normert nivå" (mill. kr.)

	Mer-/mindreforbruk sammenlignet med «normert nivå» (mill. kr)		
	2019	2020	Endring
Barnehage	6,4	5,9	-0,5
Administrasjon	20,3	21,6	1,3
Landbruk	-0,8	0,6	1,4
Grunnskole	11,8	17,7	5,8
Pleie og omsorg	3,7	10,9	7,2
Kommunehelse	-2,9	-0,8	2
Barnevern	3,6	1,6	-2
Sosialtjeneste	-3	-2,5	0,5
Sum	39,2	55	15,9
Inntektsjustering	22,2	22,9	0,7
Sum inntektsjustert	17	32,1	15,1

Netto driftsutgifter i kr. per. innbygger 2019-2020

	Netto driftsutgifter 2019-2020 (kr per innb.)					
	Tjeldsund			Landet		
	2019	2020	Endring	2019	2020	Endring
Barnehage	8 033	7 712	-4,00 %	9 080	9 149	0,80 %
Administrasjon	12 466	11 058	-11,30 %	4 918	4 813	-2,10 %
Landbruk	113	433	284,60 %	115	108	-6,00 %
Grunnskole	17 730	18 487	4,30 %	14 129	14 081	-0,30 %
Pleie og omsorg	30 533	31 254	2,40 %	19 575	19 659	0,40 %
Kommunehelse	3 972	4 495	13,20 %	3 030	3 449	13,80 %
Barnevern	2 717	2 168	-20,20 %	2 261	2 132	-5,70 %
Sosialtjeneste	1 290	1 353	4,90 %	2 727	2 621	-3,90 %

Kostnadsindeks 2019-2020

	Kostnadsindeks 2019-2020		
	2019 (vektet)	2020	Endring
Barnehage	0,7176	0,6886	-2,90 %
Administrasjon	1,5517	1,2332	-31,80 %
Landbruk	2,5905	2,6238	3,30 %
Grunnskole	1,0576	1,0146	-4,30 %
Pleie og omsorg	1,5176	1,4576	-6,00 %
Kommunehelse	1,5389	1,3602	-17,90 %
Barnevern	0,8246	0,834	0,90 %
Sosialtjeneste	0,7376	0,7451	0,70 %
Totalt	1,1991	1,1332	-6,60 %

Netto driftsutgifter 2019-2020 (kr. per innbygger)

	Tjeldsund			Landet		
	2019	2020	Endring	2019	2020	Endring
Barnehage (F201, 211, 221)	8 033	7 712	-4,00 %	9 080	9 149	0,80 %
201 Barnehage	6 611	6 301	-4,70 %	7 761	7 835	1,00 %
211 Styrket tilbud til førskolebarn	236	191	-19,00 %	719	715	-0,60 %
221 Barnehagelokaler og skyss	1 187	1 220	2,80 %	600	599	-0,20 %
Administrasjon og styring (F100, 110, 120, 121, 130)	12 466	11 058	-11,30 %	4 918	4 813	-2,10 %
100 Politisk styring	990	890	-10,10 %	443	352	-20,60 %
110 Kontroll og revisjon	293	240	-18,10 %	101	97	-4,00 %
120 Administrasjon	10 250	8 983	-12,40 %	3 677	3 637	-1,10 %
121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	282	308	9,30 %	313	320	2,20 %
130 Administrasjonslokaler	652	637	-2,40 %	383	407	6,40 %
Landbruk (F329)	113	433	284,60 %	115	108	-6,00 %
329 Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	113	433	284,60 %	115	108	-6,00 %
Grunnskole (F202, 215, 222, 223)	17 730	18 487	4,30 %	14 129	14 081	-0,30 %
202 Grunnskole	13 542	13 662	0,90 %	11 124	11 064	-0,50 %
215 Skolefritidstilbud	320	310	-3,20 %	291	365	25,60 %
222 Skolelokaler	3 705	4 274	15,40 %	2 447	2 407	-1,70 %
223 Skoleskyss	163	241	47,80 %	266	246	-7,70 %
Pleie og omsorg (F234, 253, 254, 261)	30 533	31 254	2,40 %	19 575	19 659	0,40 %
234 Aktivisering eldre og funksjonshemmede	740	842	13,80 %	1 053	1 004	-4,70 %
253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	15 399	14 887	-3,30 %	7 328	7 331	0,00 %
254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	12 523	13 781	10,10 %	10 177	10 295	1,20 %
261 Institusjonslokaler	1 872	1 744	-6,80 %	1 016	1 029	1,20 %
Kommunehelse (F232, 233, 241)	3 972	4 495	13,20 %	3 030	3 449	13,80 %
232 Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	614	737	20,20 %	733	747	1,90 %
233 Annet forebyggende helsearbeid	60	18	-70,00 %	247	378	52,60 %
241 Diagnose, behandling, habilitering og rehabilitering	3 298	3 740	13,40 %	2 050	2 325	13,40 %
Barnevern (F244, 251, 252)	2 717	2 168	-20,20 %	2 261	2 132	-5,70 %
244 Barneverntjeneste	867	554	-36,10 %	726	704	-3,00 %
251 Barneverntiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet	207	455	119,30 %	275	276	0,60 %
252 Barneverntiltak når barnet er plassert av barnevernet	1 642	1 159	-29,40 %	1 260	1 151	-8,60 %
Sosialtjeneste (F242, 243, 281)	1 290	1 353	4,90 %	2 727	2 621	-3,90 %
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	924	845	-8,50 %	1 024	969	-5,30 %
243 Tilbud til personer med rusproblemer	8	0	-	458	451	-1,60 %
281 Ytelse til livsopphold	359	508	41,50 %	1 245	1 201	-3,50 %

Tabellen over viser netto driftsutgifter for Tjeldsund kommune for 2019 og 2020 og for landet for samme periode.

I perioden har kommunen stått i en omstillingsprosess som har vært krevende, og det har påløpt en del ekstra utgifter i perioden både knyttet til personell og til drift av både gamle og nye systemer.

Netto driftsutgifter per innbygger viser at kommunen er på riktig vei på flere av områdene, men at vi fortsatt ligger betydelig over landsgjennomsnittet på en rekke områder. Som eksempel driftes helse- og omsorgstjenester i institusjon dobbelt så dyrt som for landsgjennomsnittet.

3 Likestilling

Ifølge SSB er det nesten like mange kvinner og menn i arbeidsstyrken i Norge. Det norske arbeidsmarkedet er imidlertid kjønnsdelt når det gjelder hvilke sektorer og næringer menn og kvinner jobber i, og hvilke yrker de har. Et stort flertall av de som jobber i offentlig sektor er kvinner, mens i privat sektor er det et flertall menn. Det er en overvekt av kvinner i helse- og sosialnæringene og undervisningsnæringene, mens det er flest menn i industrinæringene og bygg- og anleggsvirksomhet.

Litt i overkant av en av tre ledere er kvinner, mens under en fjerdedel av topplederne i Norge er kvinner. Andelen kvinnelige ledere er større enn andelen mannlige ledere i offentlig forvaltning. Det er imidlertid færre lederstillinger i offentlig forvaltning enn i privat sektor, der andelen mannlige ledere er størst.

Også på arbeidstid er det kjønnsforskjeller i arbeidslivet. Langt flere kvinner jobber deltid. Andelen sysselsatte kvinner som jobber deltid er dobbelt så stor som andelen menn som jobber deltid.

3.1 Likestilling i Tjeldsund kommune

Ifølge SSB er det nesten like mange kvinner og menn i arbeidsstyrken i Norge. Det norske arbeidsmarkedet er imidlertid kjønnsdelt når det gjelder hvilke sektorer og næringer menn og kvinner jobber, og hvilke yrker de har. Et stort flertall av de som jobber i offentlig sektor er kvinner, mens i privat sektor er det et flertall menn. Det er en overvekt av kvinner i helse- og sosialnæringene og undervisningsnæringene, mens det er flest menn i industrinæringene og bygg- og anleggsvirksomhet.

Litt i overkant av en av tre ledere er kvinner, mens under en fjerdedel av topplederne i Norge er kvinner. Andelen kvinnelige ledere er større enn andelen mannlige ledere i offentlig forvaltning. Det er imidlertid færre lederstillinger i offentlig forvaltning enn i privat sektor, der andelen mannlige ledere er størst.

Også på arbeidstid er det kjønnsforskjeller i arbeidslivet. Langt flere kvinner jobber deltid. Andelen sysselsatte kvinner som jobber deltid er dobbelt så stor som andelen menn som jobber deltid.

Situasjonen i Tjeldsund kommune i 2020

For ledere i mellomstjettet er det en overvekt av kvinner. 13 av 19 enhetsledere er kvinner og er fordelt tradisjonelt innen undervisning, barnehage og omsorg. Øverste leder/rådmannen er mann. Kjønnsfordelingen er i likhet med andre kommuner skjev innenfor de ulike sektorene.

Ifølge KOSTRA hadde Tjeldsund totalt 645 ansatte fordelt på 458,9 årsverk i 2020. Dette tallet innbefatter også vikarer.

En rapport fra kommunens økonomisystem viser at kommunen per 31.12.2020 hadde 557 ansatte med faste stillingshjemler.

	Antall	Prosent
Menn	155	27,8
Kvinner	402	72,2
Totalt	557	100

Gjennomsnittslønn for kvinner i Tjeldsund kommune er kr. 484.896,-. Gjennomsnittslønn for menn i Tjeldsund kommune er kr. 488.956,-. Forskjellen i gjennomsnittslønn skyldes i hovedsak at Tjeldsund kommune har flere kvinner i lavtlønnede yrker.

4 Interkommunalt samarbeid

4.1 ET-samarbeid

ET står for kommunene Evenes og Tjeldsund. Disse to kommunene har ut fra beliggenhet, infrastruktur og bosettingsmønster etablert samarbeid på en rekke områder. Flere samarbeidsområder opphørte i forbindelse med kommunesammenslåingen. Selv om det ikke har vært formelle møter i ETS-rådet (Nå ET-rådet) samarbeider kommunene fortsatt på flere områder med uformelle møter om samarbeidsområdene.

Samarbeidsavtale om kulturskolen ble vedtatt i juni 2020, og Tjeldsund kommune overtok som vertskommune for kulturskolen fra 01.10.2020.

4.2 Hålogalandsrådet

Sør-Troms regionråd og Ofoten regionråd ble slått sammen fra 01.01.2020 til Hålogalandsrådet.

Den nye regionen består av ordførerne i Gratangen, Ibestad, Lavangen, Tjeldsund, Harstad, Narvik, Evenes og Kvæfjord. Rådet skal arbeide for å legge til rette for regional og nordnorsk samfunnsutvikling på vegne av de 60.000 menneskene som bor i rådets medlemskommuner gjennom å utvikle og styrke regionen, herunder spesielt infrastruktur- og samferdselstiltak, samt rammebetingelser for kommuner og næringsliv.

Rådet har valgt ut følgende satsningsområder:

- Ung
- Forsvar, samfunnssikkerhet og beredskap
- Reiseliv
- Sjømat
- Infrastruktur og samferdsel
- Energi
- Utdanning
- Offentlige arbeidsplasser
- Helse

Rådet hadde 5 møter i 2020.

4.3 Oversikt interkommunalt samarbeid

Samarbeidstiltak	Samarbeidspartner	Administrering
Medisinsk senter	Evenes og Tjeldsund kommuner	Tjeldsund kommune
Felles legevaktjeneste i ET	Evenes og Tjeldsund kommuner	Tjeldsund kommune
Fysioterapitjeneste	Evenes og Tjeldsund kommuner	Tjeldsund kommune
Felles kjøp av jordmortjeneste fra Harstad sykehus	Evenes og Tjeldsund kommuner	Tjeldsund kommune
Kommunepsykolog, vertskommunesamarbeid	Evenes og Tjeldsund kommuner	Tjeldsund kommune
Kvitfors vannverk, vertskommunesamarbeid	Evenes og Tjeldsund kommuner	Tjeldsund kommune
ET kulturskole, vertskommunesamarbeid	Evenes og Tjeldsund kommuner	Tjeldsund kommune
Krisesenter, vertskommunesamarbeid	Tjeldsund, Harstad, Kvæfjord og lbestad	Harstad kommune
KAD-senger/ø-hjelpssamarbeid	Tjeldsund, Kvæfjord, Lødingen, lbestad og Harstad	Harstad kommune
Kreftkoordinator	Evenes og Tjeldsund kommuner	Tjeldsund kommune
Samarbeid om veterinærvakt	Tjeldsund, Harstad, Evenes og Kvæfjord	Harstad kommune
Samarbeid om renovasjon, interkommunalt selskap	Tjeldsund, Tysfjord, Ballangen, Narvik, Gratangen, Lavangen, lbestad, Evenes, Harstad og Kvæfjord kommuner	Hålogaland Ressursselskap (HRS) IKS
ET-samarbeidsråd	Evenes og Tjeldsund kommuner	Går på omgang. Uten aktivitet i 2020.
UKM - årlig arrangement	Evenes og Tjeldsund kommuner	Felles
Hålogalandsrådet	Kommunene i Sør-Troms og Ofoten	Ledelse av rådet går på omgang. Fast tilsatt sekretariat.
Rådmannskollegiet i Hålogalandsrådet	Kommunene i Sør-Troms og Ofoten	Hålogalandsrådet

5 Kommunesammenslåing

5.1 Målsetning med kommunereformen

Det er 50 år siden forrige kommunereform. Siden den gang har kommunene fått flere og mer komplekse velferdsoppgaver. For at kommunene skal kunne stå bedre rustet til å håndtere oppgavene de har i dag, samtidig som de har kraft til å møte morgendagens utfordringer, har regjeringen tatt initiativ til en ny kommunereform.

Stortinget ga 18.juni 2014 sin tilslutning til å gjennomføre reformen. Alle landets kommuner ble samme høst bedt om å starte prosesser for å avklare om det er aktuelt å slå seg sammen med nabokommuner. Færre og større kommuner skal gi bedre kapasitet til å ivareta og videreutvikle lovpålagte oppgaver, gi bedre muligheter for å utvikle bærekraftige og gode lokalsamfunn, samt ivareta viktige frivillige oppgaver. Som et generelt prinsipp skal reformen legge grunnlaget for at alle kommuner kan løse sine lovpålagte oppgaver selv.

5.2 Målene med kommunereformen er

- Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
- Styrket lokaldemokrati

5.3 Kommunereformen for Tjeldsund kommune

Innfasing av ny kommune startet som planlagt 1. januar. Overgangen gikk sømløst og den digitale sammenslåingen fungerte meget bra. God planlegging og tilrettelegging sikret dette. Året har naturlig vært preget av mange saker som følge av tilpasninger med nye forskrifter, reglementer og prosedyrer som måtte komme på plass. Harmoniseringa av tjenester har blitt påstartet, men vil fortsatt kreve mye arbeid fremover. Den digitale sammenslåingen og omkostningene har gjennom året vært tatt opp i tertialrapporter. I vår kommune som i andre sammenslåinger så ble dette mer omfattende økonomisk enn man nok kunne forutse. Likevel det digitale løftet som ble gjort var riktig og ikke minst helt nødvendig. Gjennom året kom vi og godt i gang med forberedelsene til overordnet kommuneplanlegging.

6 Årsmelding fra enhetene

Årsmelding fra de ulike enhetene er samlet i ett dokument, og ligger som et vedlegg til årsmeldingen fra rådmannen.